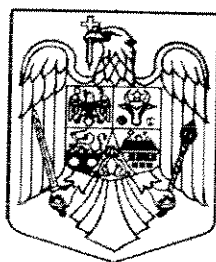

*"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 513

din 21 iulie 2011

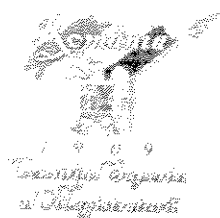
Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, transmis spre avizare de Ministerul Justiției;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax: 3116901
Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Avizează favorabil proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu observațiile și propunerile prezentate în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Data în București, la 21 iulie 2011

Președinte
Judecător Nicolae Horatiu Dumbrava

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

*Anexa la Hotărârea Plenului Consiliului Superior
al Magistraturii nr. 513 din 21 iulie 2011.*

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a
Legii nr. 286/2009 privind Codul penal**

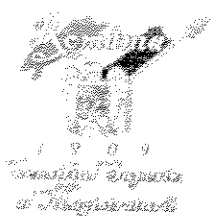
În urma examinării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, transmis spre avizare de Ministerul Justiției,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii nr. 513 din 21 iulie 2011 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii,

Avizează favorabil proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu observațiile și propunerile prezentate în cele ce urmează:

1. Prezentul proiect de act normativ prevede că măsura de siguranță a confiscării extinse se aplică pentru infracțiunile pentru care legea prevede o pedeapsă cu închisoarea mai mare de 5 ani, limita referindu-se atât la reglementarea actuală, cât și la Noul Cod penal și legislația specială, în forma modificată prin proiectul Legii de punere în aplicare a Codului penal. Cu privire la acest aspect, arătăm că Legea nr. 286/2009 privind Codul penal prevede micșorarea limitelor pedepselor pentru marea majoritate a infracțiunilor.

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

De exemplu, pentru infracțiunile contra patrimoniului, pentru care actualul Cod penal prevede pedepse de până la 15 ani, Noul Cod penal prevede pedepse maxime de 5 ani.

În acest context, s-a apreciat că se impune reconsiderarea limitei de pedeapsă, de 5 ani închisoare, în ceea ce privește infracțiunile prevăzute de legislația specială în vigoare, prin prevederea categoriilor de infracțiuni pentru care poate fi incidentă instituția confiscării extinse.

2. Cu privire la dobândirea bunurilor într-o perioadă de cinci ani înainte de momentul săvârșirii infracțiunii, se impune a fi făcute două observații:

Dacă în cauză există indicii temeinice privind momentul de la care a început activitatea infracțională, nu se justifică extinderea confiscării dincolo de această perioadă. Dacă însă instanța are indicii temeinice că activitatea infracțională de natura aceleia care a atras condamnarea s-a desfășurat pe o perioadă mai mare de 5 ani, nu se impune această limitare în timp, trebuind avută în vedere toată perioada desfășurării activității infracționale.

Pe de altă parte, dacă debutul activității infracționale nu poate fi stabilit, dar există indicii privind faptul că persoana și-a obținut veniturile din activități cu caracter infracțional, perioada de 5 ani este justificată.

3. Referitor la condiția instituită prin lit. a) a alin. (1) a art. 118² și lit. a) a alin. (1) a art. 112¹, respectiv condiția ca valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data punerii în mișcare a acțiunii penale să depășească în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit, apreciem că raportarea în timp ar trebui să aibă în vedere momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, cu limitările prevăzute de principiul *non reformatio in pejus*. Astfel, există situații în care inclusiv în perioada cuprinsă între momentul punerii în mișcare a acțiunii penale și momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare persoana condamnată poate dobândi bunuri prin utilizarea unor venituri provenite din activități de natura celor care au atras condamnarea.

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

4. Referitor la transferul bunurilor de către persoana condamnată unui membru al familiei, arătăm că înțelesul expresiei „membru de familie” diferă în Legea nr. 286/2009 privind Codul penal de înțelesul din Codul penal în vigoare. Astfel, conform art. 149¹ Cod penal *„Prin membru de familie se înțelege soțul sau ruda apropiată, dacă aceasta din urmă locuiește și gospodărește împreună cu făptuitorul.”*

Art. 177 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal dispune:

„(1) Prin membru de familie se înțelege:

a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude;

b) soțul;

c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc.

(2) Dispozițiile din legea penală privitoare la membru de familie, în limitele prevăzute în alin. (1) lit. a), se aplică, în caz de adopție, și persoanei adoptate ori descendenților acesteia în raport cu rudele firești.”

Analizând dispozițiile legale pre-citate, întrucât Noul Cod penal lărgeste sfera persoanelor considerate membru de familie, apreciem că se impune introducerea unei dispoziții exprese, în sensul că, și în reglementarea în vigoare confiscarea extinsă se aplică persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu condamnatul.

În ceea ce privește categoriile de persoane ale căror bunuri pot fi vizate de confiscarea specială, considerăm deficitară reglementarea întrucât, deși se prevede că la aprecierea caracterului ilicit al altor bunuri decât cele menționate la art. 118 din Codul penal se ține cont și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată sau de un terț unui membru de familie sau unei persoane juridice asupra căreia învinuitul/inculpatul deține controlul, din cuprinsul proiectului de act normativ nu rezultă cu claritate dacă măsura confiscării poate fi dispusă și față de persoanele respective. În

*"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

[REDACTED] [REDACTED]
cazul în care aceasta este dorința legiuitorului, după alineatul 2 al articolului art. 118² ar trebui să se introducă un nou alineat în sensul prevederii în mod expres a posibilității dispunerii măsurii confiscării extinse și față de persoanele presupuse de lege ca fiind interpușe, respectiv un membru de familie sau o persoană juridică asupra căreia persoana condamnată deține controlul, bineînțeles cu îndeplinirea condițiilor care se desprind din actul normativ: să provină din activități de natura celor care au atras condamnarea și implicit să nu fie achiziționate din venituri licite.

De precizat că aceasta a fost soluția legislativă aleasă și în cazul bunurilor care au fost folosite, în orice mod, la săvârșirea unei infracțiuni, în cazul în care acestea aparțin altei persoane, dacă persoana respectivă a cunoscut scopul folosirii lor – art. 118 alin. 1 lit. b din Codul penal.

Prevederea expresă a posibilității confiscării bunurilor care se află în patrimoniul persoanelor presupuse de lege ca fiind interpușe ar deschide calea instituirii măsurilor asiguratorii asupra bunurilor aparținând acestora. În acest sens, pentru ca măsura de siguranță a confiscării extinse să nu devină lipsită de conținut și astfel să se transforme într-o măsură iluzorie, prin înstrăinarea bunurilor vizate de confiscare, se impune, pe lângă completarea în mod corespunzător a dispozițiilor art. 163 din Codul de procedură penală și art. 249 alin. 1 din Legea nr. 135/2010 cu prevederea că măsurile asiguratorii se iau și în vederea confiscării extinse, și prevederea posibilității dispunerii acestor măsuri față de persoanele prezumate de lege a fi interpușe.

De *lege lata*, măsurile asiguratorii pot fi luate doar asupra bunurilor învinutului/inculpatului sau ale persoanei responsabile civilmente.

Intervenția legislativă se impune cu atât mai mult cu cât Legea nr. 135/2010 – noul Cod de procedură penală, prevede în cuprinsul art. 249 alin. 3 că măsurile asiguratorii în vederea confiscării speciale și pentru garantarea executării pedepsei amenzii „se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului.”

Totodată, pentru a fi posibilă punerea în aplicare a noilor reglementări este necesar a se realiza și alte modificări ale Codului de procedură penală și ale dispozițiilor Legii nr.

**„Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

135/2010 – noul Cod de procedură penală. Astfel, având în vedere noile competențe de investigare acordate organelor judiciare (organele de urmărire penală și instanțele) referitor la identificarea altor bunuri decât cele menționate la art. 118 din Codul penal în patrimoniul persoanei condamnate ori în patrimoniul unui membru al familiei sau al unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul, în plan procedural ar trebui operate o serie de completări care să permită organelor judiciare efectuarea de verificări privind aspectele menționate mai sus. Astfel, conținutul articolelor 202 și 287 din Codul de procedură penală care reglementează rolul activ al organului de urmărire penală, respectiv rolul activ al instanței ar putea fi lărgit prin instituirea obligației în sarcina organelor de urmărire penală și instanțelor de a strânge date cu privire la dobândirea de către învinuit/înculpat sau un membru al familiei acestuia ori persoana juridică asupra căreia acesta deține controlul a altor bunuri decât cele menționate la art. 118 din Codul penal.

5. În ceea ce privește art. II al proiectului de act normativ, prin care se modifică și se completează Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, apreciem că poate fi pusă în discuție oportunitatea realizării acestei modificări prin lege separată, în condițiile în care în prezent se află pe rolul Camerei Deputaților Legea de punere în aplicare a Codului penal, proiect de lege care include și modificări ale Noului Cod penal.

6. La art. III se impune numerotarea punctului existent și introducerea unui nou punct, punctul 2, cu următorul cuprins:

„2. Ori de câte ori prin Codul penal, Codul de procedură penală și legi speciale se face trimitere la confiscarea specială, trimiterea se va considera făcută la confiscarea specială și confiscarea extinsă.”

Această completare se impune având în vedere faptul că există dispoziții legale care nu fac vorbire de denumirea numerică a articolului, folosind sintagma „confiscare specială”. De exemplu, art. 163 alin. (1) Codul de procedură penală prevede: „Măsurile

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

asigurătorii se iau în cursul procesului penal de procuror sau de instanța de judecată și constau în indisponibilizarea, prin instituirea unui sechestru, a bunurilor mobile și imobile, în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune, precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii."

7. Pentru considerentele expuse la punctul de mai sus, apreciem că la art. IV se impune numerotarea punctului existent și introducerea unui nou punct, punctul 2, cu următorul cuprins:

"2. Ori de câte ori prin Codul penal, Codul de procedură penală și legi speciale se face trimitere la confiscarea specială, trimiterea se va considera făcută la confiscarea specială și confiscarea extinsă."

**Președinte,
Judecător Nicolae Horațiu Dumbravă**

